

Iva Michňová

NĚMECKÁ GRAMATIKA

JEDNODUŠE A PRAKTICKY

*Děkuji všem, kdo přispěli ke vzniku
a ke konečné podobě této knihy.*

Iva Michňová

NĚMECKÁ GRAMATIKA

JEDNODUŠE A PRAKTICKY

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Iva Michňová

NĚMECKÁ GRAMATIKA
jednoduše a prakticky

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401
www.grada.cz
jako svou 8052. publikaci

Odpovědná redaktorka Mgr. Lucie N. Marková
Jazyková revize Katharina Baganz
Grafická úprava a sazba Antonín Plicka
Ilustrace v knize Romana Riba-Rollingerová
Návrh obálky Alžběta Štefková
Zpracování obálky Antonín Plicka
Počet stran 312
První vydání, Praha 2021
Vytisklo TISK CENTRUM s.r.o., Moravany u Brna

© Grada Publishing, a.s., 2021

ISBN 978-80-271-4261-3 (pdf)
ISBN 978-80-247-5867-1 (print)

Obsah

Cvičení podle tematických oblastí	8
Symbody používané v této učebnici	9
O autorce	10
Předmluva	11
Část 1 Slovesa	13
1. Slovesa haben a sein – přítomný čas	14
2. Přítomný čas pravidelných sloves I	16
3. Přítomný čas pravidelných sloves II	18
4. Slovesa se změnou samohlásky	20
5. Slovesa werden, wissen, tun	22
6. Odlučitelná slovesa	24
7. Slovesa s neodlučitelnou předponou	26
8. Zvratná slovesa	28
9. Modální slovesa können, wollen	30
10. Modální slovesa müssen a dürfen	32
11. Modální slovesa sollen a mögen	34
12. Imperativ (rozkazovací způsob)	36
13. Minulé časy – préteritum	38
14. Minulé časy 2 – perfektum	40
15. Slovesa: haben, sein, werden – minulé časy	42
16. Nepravidelná slovesa 1	44
17. Nepravidelná slovesa 2	46
18. Nepravidelná slovesa 3	48
19. Nepravidelná slovesa 4	50
20. Nepravidelná slovesa 5	52
21. Perfektum se sein – pravidelná slovesa	54
22. Perfektum se sein – nepravidelná slovesa	56
23. Perfektum se sein – zvláštnosti	58
24. Minulé časy modálních sloves	60
25. Pasivum (průběhové s werden)	62
26. Pasivum (stavové se sein)	64
27. Pasivum s modálními slovesy	66
28. Konjunktiv préterita	68
29. Plusquamperfektum	70
30. Konjunktiv plusquamperfekta	72
31. Budoucí čas	74
32. Sein/haben + Infinitiv s zu	76
33. Partizip I a Partizip II	78
34. Participiální konstrukce	80
35. Participiální konstrukce s zu	82

36. Rekce sloves	84
37. Verbonominální vazby	86
38. Konjunktivy	88
Test 1	90

Část 2 Substantiva / Adjektiva / Zájmena 91

39. Člen substantiv	92
40. Člen substantiv podle tvaru I	94
41. Člen substantiv podle tvaru II	96
42. Člen substantiv podle významu	98
43. Plurál substantiv 1	100
44. Plurál substantiv 2	102
45. Skloňování substantiv s určitým členem	104
46. Skloňování substantiv s neurčitým členem	106
47. N-skloňování substantiv (maskulin)	108
48. Skloňování adjektiv po určitém členu	110
49. Skloňování adjektiv po neurčitém členu	112
50. Skloňování adjektiv bez členu	114
51. Stupňování adjektiv	116
52. Zpodstatnělá adjektiva	118
53. Názvy zemí a obyvatel	120
54. Užívání členu	122
55. Substantiva používaná bez členu	124
56. Osobní zájmena	126
57. Přivlastňovací zájmena	128
58. Ukazovací zájmena	130
59. Neurčitá zájmena	132
60. Vztažná zájmena	134
61. Neurčité zájmeno man	136
62. Zájmeno es	138
Test 2	140

Část 3 Předložky 141

63. Předložky se 3. pádem	142
64. Předložky se 4. pádem	144
65. Předložky se 3. a 4. pádem	146
66. Místní předložky	148
67. Předložky s časovými údaji	150
68. Předložky se 2. pádem	152
Test 3	154

Část 4 Číslovky / Příslovce / Modální částice / Zkratky 155

69. Základní číslovky	156
70. Řadové číslovky a data	158

71. Čtení číslovek	160
72. Příslovce	162
73. Zájmenná příslovce	164
74. Příslovce místa a směru	166
75. Modální částice	168
76. Zkratky	170
Test 4	172
Část 5 Věta hlavní / Věty vedlejší / Infinitiv / Interpunkce	173
77. Hlavní věta	174
78. Otázky	176
79. Spojky und, aber, oder, sondern, denn	178
80. Vícečlenné spojky	180
81. Spojková příslovce	182
82. Vedlejší věty – přehled	184
83. Vztažné věty	186
84. Věty se spojkou dass	188
85. Infinitiv s zu	190
86. Statt / ohne zu, časy v infinitivních konstrukcích	192
87. Spojka damit, konstrukce um – zu	194
88. Spojky weil, da, zumal	196
89. Časové věty	198
90. Spojky indem, obwohl, sodass, wie, als	200
91. Podmínkové věty	202
92. Přací, srovnávací a účinkové věty	204
93. Interpunkce	206
Test 5	208
Část 6 Negace / Tvoření slov / Výslovnost	209
94. Negace	210
95. Složená substantiva	212
96. Tvoření adjektiv a příslovčí	214
97. Tvoření sloves	216
98. Tvoření slov – zápor	218
99. Výslovnost 1	220
100. Výslovnost 2	222
Test 6	224
Řešení	225
Výsledky testů	257
Slovníček	259
Nepravidelná slovesa	305
Zdroje	309

Cvičení podle tematických oblastí

Alltagsleben 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 4.1, 6.4, 10.3, 13.1, 14.1, 15.1, 16.2, 19.2, 24.3, 25.1, 31.1, 36.1, 43.1.1, 46.1, 49.2, 56.3, 63.2, 66.1, 88.1

Autos und Verkehr 71.2.2, 82.1

Bekleidung 48.1

Bewerbung 7.1, 8.1, 15.2, 18.1, 20.2, 30.1, 36.2, 40.3, 47.3, 78.1

Familie 3.3, 8.2, 12.1, 57.1, 70.1.I, 89.3

Feiern (Weihnachten) 13.2, 24.1, 27.1, 62.1

Geschäftskorrespondenz 34.1, 76.2

Gesundheit 11.1, 81.1

In der Firma 2.4, 7.2, 12.3, 15.3, 16.1, 18.2, 19.1, 21.2, 23.3, 25.2, 26.1, 27.3, 28.5, 32.1, 43.3, 44.3, 49.3, 50.1, 52.1, 67.1, 70.1.III, 81.3, 86.2

Kochen, Gaststätte, Essen 2.2, 4.2, 40.2, 43.1.3, 53.1, 91.2

Kommunikation 27.2, 28.1, 28.2, 46.2, 54.1, 58.3, 59.2, 80.1, 86.1, 87.2

Körper 51.2, 61.1, 61.2

Lernen und studieren 6.1, 14.3, 17.1, 28.3, 32.3, 43.1.2, 44.1, 97.2

Natur 43.1.4, 51.6, 72.1

Partnerschaft und Freundschaft 4.3, 8.3, 12.2, 17.2, 20.1, 60.1

Politik und Nachrichten 38.2, 48.3

Präsentieren 14.2, 54.2, 79.4, 82.2, 84.2, 87.1, 88.3, 94.3

Redewendungen und Sprichwörter 3.4, 4.4, 5.2, 52.4, 72.2, 83.2

Sport 13.3, 70.1.II, 91.3

Telefonieren, Computer und Internet 2.3, 6.2, 76.1, 81.2, 83.1, 97.3

Urlaub und Reisen 21.1, 22.1, 24.2, 43.2, 44.2, 85.2

Wegbeschreibung 6.3

Wetter 33.1

Wirtschaftsdeutsch 17.3, 19.3, 23.2, 33.3, 35.1, 83.3, 90.1

Wohnen 71.2.1

Symbyly používané v této učebnici

- odkazuje na související kapitoly
- „BUBLINA“ v bublinách jsou mnemotechnické pomůcky, tipy, zjednodušená pravidla
- upozorňuje na rámcovou konstrukci (postavení částí přísudku v hlavní větě) ► 77
- označuje maskulina (der), pro názornost viz obr. ► 40
- označuje neutra (das), pro názornost viz obr. ► 40
- označuje feminina (die), pro názornost viz obr. ► 40
- označuje plurál
- označuje dialog

Z důvodu úspory místa či pro lepší přehlednost je někdy u časování sloves u 3. osoby jednotného čísla uvedeno místo *er/sie/es* pouze zájmeno *er*.

Latinské výrazy a jejich české ekvivalenty

A – akuzativ – 4. pád
adjektivum – přídavné jméno
aktivum – činný rod
D – dativ – 3. pád
femininum – podstatné jméno ženského rodu
G – genitiv – 2. pád
imperativ – rozkazovací způsob
maskulinum – podstatné jméno mužského rodu
N – nominativ – 1. pád
negace – zápor
neutrum – podstatné jméno středního rodu
participiální konstrukce – přívlastková konstrukce
participium – přičestí
pasivum – trpný rod
perfektum – jeden ze dvou minulých časů (složený)
plurál – množné číslo
plusquamperfektum – předminulý čas
préteritum – jeden ze dvou minulých časů (jednoslovný)
singulár – jednotné číslo
substantivum – podstatné jméno

0 autorce

Mgr. Iva Michňová, Ph.D.

Vystudovala FF UK (obory překladatelství tlumočnictví – němčina; italština). V současnosti vyučuje na Vysoké škole ekonomické v Praze. Vede kurzy zaměřené na odborný hospodářský jazyk, odborný překlad a komunikační dovednosti. Je autorkou knih *Business Deutsch*, *Společenská konverzace v němčině*, *Deutsch im Beruf 1*, *Němčina – rétorika, prezentace, komunikace*, *Němčina Business Deutsch*, *Moderní německá konverzace*, *Němčina: moderní konverzace* a *Němčina – 100 tipů a nápadů pro atraktivní výuku*. (Grada Publishing 2006, 2007, 2008, 2011, 2014, 2016, 2017, 2019). Věnuje se překladu odborné a populárně-naučné literatury a divadelních her.

Kontakt: michnova@vse.cz

0 ilustrátorce

Ing. Romana Riba-Rollingerová

Pochází z Poděbrad, od roku 1996 žije v jižní Francii. Vystudovala Fakultu architektury (ČVUT Praha) a psychografologii (Educatel, Francie). Architektka, ilustrátorka a spisovatelka. Publikovala čtyři romány: *Veškerá podobnost a jiné kotrmelce* (Ostrov 2001), *Všechno, co svrbí, jednou svrbět přestane* (Carpe Diem 2007), *Ke Gogolovi a zpátky* (Carpe Diem 2019), *Belvédère* (La P'tite Hélène Editions 2018). Píše, tvoří a překládá pro mezinárodní kulturní asociaci Sunset Agence Internationale, propagující francouzsko-českou spolupráci.

Předmluva

Milé čtenářky a milí čtenáři,

existuje spousta učebnic gramatiky a mě těší, že vás zaujala právě ta moje. Napsala jsem ji zejména pro ty, kdo se německy už učí nebo dříve učili a potřebují si relativně stručně zopakovat nebo doplnit některé znalosti gramatiky. Cvičení s klíčem a slovníček se slovní zásobou obsaženou v učebnici umožňují samostudium. Učebnice se však dá využít i v jazykových kurzech, většina cvičení je z hlediska slovní zásoby monotematická (seznam témat a odkazy na příslušná cvičení najdete na s. 8), ať už se jedná o souvislé texty, či jednotlivé věty, a je proto možné navázat na dané téma konverzací.

Mým cílem bylo vysvětlit principy německé gramatiky přehledně a jasně bez přílišných podrobností či výjimek. Pozornost věnuji i tomu, v čem ti, kdo se učí německy, často chybují (například čtení číslovek ► 71 či výslovnost ► 99, 100).

Kniha je rozdělena do 100 kapitol v šesti částech, každá kapitola tvoří dvoustranu učebnice: vlevo je výklad, vpravo cvičení. Ve výkladu je vždy co nejvíce příkladů, aby bylo zřejmé, které výrazy spadají do daných gramatických kategorií (například slovesa se změnou samohlásky v přítomném čase ► 4), případně aby bylo možné s těmito příklady dále pracovat v jazykových kurzech a dané pravidlo si tak ještě lépe osvojit.

Vedle českých gramatických pojmů (např. podstatná jména rodu mužského nebo množné číslo) používám ve výkladu i latinské gramatické pojmy (např. maskulina nebo plural). Vedly mě k tomu dva důvody: jednak úspora místa a větší přehlednost, protože výrazy v latině bývají kratší než v češtině, ale hlavně se tak čtenář dozví, jak zní daný pojem v němčině (das Maskulinum, der Plural). Seznam latinských výrazů a jejich českých ekvivalentů najdete na s. 9.

Za každou částí učebnice je test, který si můžete vyplnit nejen po dokončení příslušné části, ale i před začátkem učení, abyste zjistili, v čem máte nedostatky. U každé testové otázky je v řešení uvedeno číslo kapitoly, která se věnuje danému gramatickému jevu.

Učebnici ještě doplňuje slovníček se slovní zásobou, která není přeložená ve výkladu, a seznam nepravidelných sloves. Slovní zásoba pro úroveň B1 je vyznačena barevně.

Přeji vám, aby vás němčina bavila a aby vám tato knížka její učení usnadnila.

Iva Lichnerová

Část 1

SLOVESA

Slovesa jsou základem věty. Při časování sloves rozlišujeme:

- **osobu:** 1., 2., 3.
- **číslo:** jednotné
množné
- **čas:** přítomný ▶ 2, 3, 4
minulý – préteritum ▶ 13, perfektum ▶ 14
budoucí ▶ 31
předminulý ▶ 29
předbudoucí ▶ 31
- **způsob:** oznamovací
rozkazovací ▶ 12
konjunktiv ▶ 28, 30, 38
- **rod:** činný
trpný průběhové pasivum ▶ 25
stavové pasivum ▶ 26
- **Podle funkce ve větě dělíme slovesa na:** pomocná ▶ 1, 5
modální ▶ 9, 10, 11
plnovýznamová
- **U plnovýznamových sloves rozlišujeme:** pravidelná ▶ 2, 3, 13, 14
nepravidelná ▶ 16–20
zvrtná ▶ 8
odlučitelná ▶ 6
neodlučitelná ▶ 7
v minulosti s haben
v minulosti se sein ▶ 21, 22, 23
- Modální slovesa někdy nahrazujeme spojením **sein, haben + Infinitiv + zu** ▶ 32
- Ze sloves se tvoří **příčestí přítomné a minulé** ▶ 33
- Z **příčestí** se tvoří **konstrukce** ▶ 34, konstrukce mohou být **s zu** ▶ 35
- Slovesa se pojí **s předložkami** ▶ 36
- Slovesa tvoří ustálená spojení **se substantivy** ▶ 37

1. Slovesa haben a sein – přítomný čas

V němčině jsou **tři pomocná slovesa (Hilfsverben)**. Používají se buď ve svém vlastním významu (**haben** – mít, **sein** – být, **werden** – stát se ► 5), nebo k tvoření složených časů.

1. haben = mít, vlastnit

1. ich habe	1. wir haben
2. du hast	2. ihr habt
3. er/sie/es hat	3. sie/Sie haben

1. Ich **habe** viel Arbeit. *Mám moc práce.*
2. **Hast** du heute Zeit? *Máš dnes čas?*
3. Er **hat** eine nette Frau. *Má milou ženu.*

1. Wir **haben** es eilig. *Máme naspěch.*
2. **Habt** ihr Angst? *Máte strach?*
3. Sie **haben** viel Geld. *Mají hodně peněz.*

Jako pomocné sloveso se haben používá:

- v **perfektu** (► 14):

Das **habe** ich nicht gesagt. *To jsem neřekla.*

S **infinitivem** s zu vyjadřuje nutnost nebo možnost (► 32).

Ich **habe** noch etwas **zu** erledigen. *Ještě musím něco zařídit.*

2. sein = být

1. ich bin	1. wir sind
2. du bist	2. ihr seid
3. er/sie/es ist	3. sie/Sie sind

1. Ich **bin** müde. *Jsem unavená.*
2. Wie alt **bist** du? *Jak jsi starý? (Kolik ti je?)*
3. Sie **ist** noch nicht hier. *Ještě tu není.*

1. Wir **sind** im Urlaub. *Jsme na dovolené.*
2. **Seid** ihr hier zufrieden? *Jste tu spokojeni?*
3. Woher **sind** Sie? *Odkud jste?*

Jako pomocné sloveso se sein používá:

- v **perfektu** (► 14):

Wir **sind** nach Prag gefahren. *Jeli jsme do Prahy.*

- ve **stavovém pasivu** (► 26):

Alles **ist** schon erledigt. *Všechno už je zařízené.*

S **infinitivem** s zu vyjadřuje nutnost nebo možnost (► 32).

Das **ist** noch **zu** klären. *To je ještě třeba vyjasnit.*

1.1 Doplňte haben nebo sein ve správném tvaru:

Ich _____ Jan. Es _____ Freitag. Das Wetter
schlecht. Es _____ kalt. Ich _____ zu Hause. Ich
jetzt allein, aber ich _____ eine Frau und zwei Kinder. Meine
Frau _____ weg. Sie _____ wenig Zeit. Sie _____ im
Büro und sie _____ viel Arbeit. Auch meine Kinder
weg. Die Kinder _____ in der Schule. Sie _____ Unterricht.
Ich _____ krank. Ich _____ Fieber. Ich _____ auch
Hunger. Im Kühlschrank _____ wir kein Essen. Es _____
auch nichts zum Trinken da. Der Kühlschrank _____ leer.
Ich _____ Pech!

1.2 a) Doplňte haben nebo sein ve správném tvaru a odpovězte podle nápovědy v závorce:

Wie *ist* Ihr Name? (Eva) – *Mein Name ist Eva.*

1. Woher _____ Sie? (aus Tschechien) – Ich _____
2. Was _____ Sie von Beruf? (noch Studentin) – Ich _____
3. _____ Sie Geschwister? (eine Schwester) – Ich _____
4. Wie alt _____ Sie? (19 Jahre) – Ich _____
5. Wann _____ Sie Zeit? (am Wochenende) – Ich _____
6. _____ Sie verheiratet? (nein, ledig) – Nein, ich _____
7. _____ Sie ein Auto? (nein, nur ein Fahrrad) – Nein, ich _____
8. Was _____ Ihr Hobby? (Sport) – Mein Hobby _____
9. Wie _____ Ihre E-Mail-Adresse? (eva@volny.cz [čti: eva At-Zeichen volny Punkt cé cet])
– Meine E-Mail Adresse _____
10. Wie _____ Ihre Handynummer? (12 34 56) – Meine Handynummer _____
11. Was _____ Ihre Lieblingsfarbe? (Blau) – Meine Lieblingsfarbe _____

b) Převeďte otázky 1.–7. do tykání:

1. Woher sind Sie? – Woher *bist du?*

1.3 Doplňte haben nebo sein do otázek a odpovědí:

1. Wer _____ das?	Das _____ mein Sohn.
2. Wo _____ du jetzt?	Ich _____ zu Hause.
3. Was _____ dein Problem?	Ich _____ kein Problem.
4. _____ ihr Lust auf Pizza?	Ja, wir _____ Lust auf Pizza.
5. Welcher Tag _____ heute?	Heute _____ Freitag.
6. _____ die Handtasche teuer?	Nein, sie _____ nicht teuer.
7. _____ Frau Klein Arbeit?	Nein, Frau Klein _____ schon in Rente.
8. Kinder, _____ ihr Hausaufgaben?	Ja, wir _____ viele Hausaufgaben.
9. Wie _____ heute das Wetter?	Das Wetter _____ heute schön.
10. Lisa, wo _____ dein Freund?	Ich _____ momentan keinen Freund.

2. Přítomný čas pravidelných sloves I

Plnovýznamová slovesa (Vollverben) dělíme na **pravidelná** a **nepravidelná**. Všechna mají v **přítomném čase** tyto koncovky.

v singuláru: 1. osoba: **-e**, 2. osoba: **-st**, 3. osoba: **-t**

v plurálu: 1. osoba: **-en**, 2. osoba: **-t**, 3. osoba: **-en**

Některá nepravidelná slovesa mají v přítomném čase **změnu samohlásky** (► 4), jiná (bleiben, bringen, denken, finden, fliegen, gehen, kennen, kommen, liegen, stehen) se **liší od pravidelných sloves až v minulém čase** (► 16–20).

1. Časování pravidelných sloves v přítomném čase: machen (dělat)

1. ich mache
2. du machst
3. er/sie/es macht

1. wir machen
2. ihr macht
3. sie/Sie machen

1. Ich **mache** im Mai das Abitur. V květnu maturuji.
2. Was **machst** du hier? Co tu děláš?
3. Es **macht** mir Spaß. Baví mě to.

1. So **machen** wir es hier nicht. Tak to tu neděláme.
2. Was **macht** ihr jetzt? Co teď děláte?
3. Sie **machen** eine große Karriere. Dělají velkou kariéru.

Příklady pravidelných sloves:

bauen, bewegen, brauchen, bremsen, buchen, danken, dauern, dienen, drehen, drucken, drücken, duschen, eilen, fehlen, feiern, folgen, fordern, fördern, fragen, frühstücken, fühlen, führen, genügen, glauben, grillen, gründen, hoffen, holen, hören, jobben, kämpfen, klappen, klicken, kochen, kriegem, lachen, leben, lernen, lieben, loben, löschen, malen, meinen, merken, mieten, packen, parken, pflegen, planen, reinigen, sagen, schenken, schicken, schimpfen, schmecken, sichern, sparen, stammen, stellen, stimmen, suchen, tanken, träumen, trennen, üben, wählen, wandern, wecken, winken, wohnen, wünschen, zeigen

Pravidelná jsou i slovesa končící na **-ieren**, např.: analysieren, studieren (perfektum ► 14).

2. Slovesa s kmenem končícím na **-t** nebo **-d**:

U těchto sloves se u 2. a 3. osoby singuláru a 2. osoby plurálu kvůli výslovnosti **vkládá -e-**.
arbeiten (pracovat): du arbeitest, er arbeitet, ihr arbeitet

Příklady sloves s kmenem končícím na **-t** nebo **-d**:

-t- achten, antworten, beobachten, *bieten, *bitten, fürchten, heiraten, husten, kosten, leiten, leisten, mieten, retten, richten, schalten, starten, *streiten, testen, unterrichten, warten, zelten
-d- baden, enden, *finden, gründen, husten, landen, *leiden, melden, reden, *senden, schaden, *schneiden

* takto označená slovesa jsou nepravidelná

2.1 Dejte slovesa do správného tvaru:

Das bin ich

Ich _____ (kommen) aus Tschechien. Ich _____ (studieren) an der Universität Jura. Ich _____ (leben) in Prag. Ich _____ (wohnen) im Studentenwohnheim. In meiner Freizeit _____ (lernen) ich Deutsch in einem Deutschkurs. Ich _____ (finden) Deutsch schön. Im Kurs _____ (schreiben) wir Diktate und _____ (üben) Vokabeln. Die Lehrerin _____ (fragen) uns und wir _____ (antworten). Meine Hobbys: Ich _____ (spielen) gern am Computer, _____ (hören) Musik, _____ (treiben) Sport: _____ (joggen) im Park, _____ (gehen) schwimmen, _____ (spielen) Fußball. Ich _____ (kochen) gern. Ich _____ (lieben) nämlich gutes Essen.

2.2 Dejte slovesa do správného tvaru:

Was macht der Koch Oliver?

Er _____ (jobben) in einer Gaststätte. Die Gäste _____ (kriegen) von ihm Essen und Trinken. Er _____ (kochen) sehr gut. Im Sommer _____ (grillen) er auch. Und wie _____ (machen) er Schnitzel? Zuerst _____ (schneiden) er das Fleisch. Dann _____ (klopfen) er die Schnitzel und _____ (salzen) und _____ (pfeffern) sie. Danach _____ (wenden) er sie in Mehl, in Ei und in Semmelbrösel und backt sie im Fett aus. Er _____ (schälen) und _____ (kochen) auch die Kartoffeln. Zum Schluss _____ (garnieren) er die Kartoffeln mit Petersilie und _____ (servieren) das Schnitzel mit Zitrone. Oliver _____ (lieben) seinen Job.

2.3 Dejte slovesa do správného tvaru:

Was machst du mit deinem Handy?

1. _____ (telefonieren) du viel?	Ja, ich _____ viel.
2. _____ (gehen) du oft ins Internet?	Ja, ich _____ oft ins Internet.
3. _____ (simsen) du viel?	Ja, ich _____ viel.
4. _____ (machen) du Fotos?	Ja, ich _____ Fotos.
5. _____ (versenden) du E-Mails?	Ja, ich _____ E-Mails.
6. _____ (hören) du Musik?	Ja, ich _____ Musik.
7. _____ (spielen) du Handyspiele?	Ja, ich _____ Handyspiele.
8. _____ (verwenden) du das Navi?	Ja, ich _____ das Navi.

2.4 Dejte slovesa do správného tvaru:

Was macht ein Teamleiter

Ein Teamleiter _____ (führen) sein Team. Er _____ (organisieren) und _____ (planen) die Teambesprechungen. Hier _____ (fragen) er seine Kollegen: „Wie _____ (erreichen) ihr eure Ziele? Wie _____ (suchen) ihr neue Kunden?“ Er _____ (stellen) sich auch die Fragen: „Wie _____ (motivieren) du deine Kollegen? Wie _____ (finden) du ihre Stärken?“ Er _____ (diskutieren) viel mit seinen Mitarbeitern. Er _____ (sagen): „_____ (brauchen) ihr meine Hilfe?“ Er _____ (loben) die Mitarbeiter für gute Arbeit und er _____ (kritisieren) die Fehler.

3. Přítomný čas pravidelných sloves II

1. Slovesa s kmenem končícím na -m, -n + souhláska:

Když kmen končí na písmena **-m, -n**, před kterými je souhláska (kromě r, např. lernen – du lernst, warnen – du warnst), tak se u 2. a 3. osoby singuláru a 2. osoby plurálu **vkládá -e-**.

atmen (dýchat): du atm**e**st, er atm**e**t, ihr atm**e**t

begegn**e**n, öffn**e**n, ordn**e**n, rechn**e**n, regn**e**n, zeichn**e**n

2. Slovesa končící na -eln:

U těchto sloves se v 1. osobě singuláru **vypouští -e-**.

sammeln (sbírat): ich samm**l**e

angel**l**n, büg**l**n, bumm**l**n, goog**l**n, handl**l**n, jub**l**n, keg**l**n, kling**l**n, läch**l**n, murm**l**n, pink**l**n, seg**l**n, streich**l**n, wech**l**seln, zweif**l**n

3. Slovesa s kmenem končícím na -s, -ss, -ß, -z nebo -x:

U těchto sloves je ve 2. osobě singuláru **jen -t** (místo -st).

-s- *lesen – du liest (► 4), reisen – du reist

-ss- hassen – du hasst, *lassen – du lässt (► 4), passen – du passt, *vergessen – du vergisst (► 4), vermissen – du vermisst

-ß- *beißen – du beißt, *heißen – du heißt, *gießen – du gießt, grüßen – du grüßt, *reißen – du reißt, *schießen – du schießt, *schließen – du schließt, *schmeißen – du schmeißt, *stoßen – du stößt (► 4)

-z- heizen – du heizt, putzen – du putzt, *salzen – du salzt, schätzen – du schätzt, schützen – du schützt, setzen – du setzt, *sitzen – du sitzt, schwitzen – du schwitzt, stützen – du stützt, tanzen – du tanzt

-x- boxen – du boxt, faxen – du faxt, mixen – du mixt

* takto označená slovesa jsou nepravdělná

3.1 Doplňte sloveso z předchozí věty do otázky:

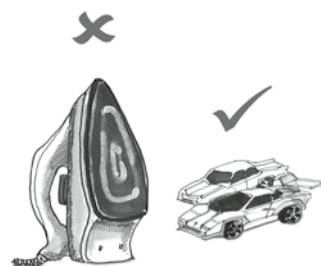
Ich tanze gern. *Tanzst* du auch gern?

1. Ich sitze in der letzten Bank. Wo _____ du?
2. Ich heiße Iva. Wie _____ du?
3. Im Ausland vermisse ich immer meine Familie. Wen _____ du?
4. Ich reise im Sommer nach Deutschland. Wohin _____ du?
5. Ich schätze sie auf 20. (Ich meine, sie ist 20 Jahre alt.) Wie alt _____ du sie?
6. Unsere Wohnung ist schmutzig. Ich putze das Bad. Was _____ du?
7. Ich lese jetzt einen Roman von Kafka. Was _____ du?
8. Ich schwitze vor jeder Prüfung. _____ du auch?
9. Ich vergesse oft Schlüssel. Was _____ du?

3.2 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Was machst du so in deiner Freizeit?

Ich _____ (sammeln) kleine Automodelle. Ich _____ (machen) auch Hausarbeiten und _____ (basteln) gern, aber ich _____ (bügeln) nicht. Am Wochenende _____ (bummeln) ich gern durch die Stadt.

3.3 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Meine Familie

1. Meine Mutter _____ (arbeiten) als Sekretärin. Sie _____ (sitzen) im Büro, _____ (telefonieren) und _____ (schreiben) E-Mails. In ihrer Freizeit _____ (wandern) sie gern in den Bergen. Sie _____ (pflegen) auch unseren Garten. Das _____ (kosten) viel Zeit.
2. Mein Vater ist IT-Techniker von Beruf. Er _____ (installieren) Programme, _____ (testen) die Software oder _____ (reparieren) Computer. Er _____ (reisen) gern.
3. Ich habe auch zwei Geschwister. Meine Schwester _____ (gehen) noch zur Schule. Sie _____ (zeichnen) gern und _____ (spielen) Klavier. Mein Bruder _____ (studieren) nicht mehr. Er _____ (suchen) jetzt Arbeit. Er _____ (treiben) viel Sport und _____ (trainieren) jeden Tag.

3.4 Doplňte slovesa do rčení a přeložte:

Ist es so?

1. Wenn sich eine Tür _____ (schließen), _____ (öffnen) sich eine andere.
2. Man _____ (beißen) nicht in die Hand, die einen _____ (füttern).
3. Wer billig _____ (kaufen), _____ (zahlen) zweimal.
4. Wer _____ (suchen), der _____ (finden).
5. Wer _____ (rasten), der _____ (rosten).
6. Der Teufel _____ (stecken) im Detail.

4. Slovesa se změnou samohlásky

Některá slovesa mají ve **2. a 3. osobě singuláru změnu samohlásky**.
Všechna tato slovesa jsou **nepravidelná** (► 16–20).

1. Slovesa se změnou **a** → **ä** ve 2. a 3. osobě singuláru

fahren (jet): du fährst, er fährt

1. Ich **fahre** nach Prag. *Jedu do Prahy.*
2. Wohin **fährst** du? *Kam jedeš?*
3. Wann **fährt** der nächste Zug? *Kdy jede další vlak?*

Nejběžnější slovesa se změnou **a** → **ä** ve 2. a 3. osobě singuláru:

braten – du brätst, er brät	laden – du lädst	schlagen – du schlägst
fallen – du fällst	lassen – du lässt	tragen – du trägst
fangen – du fängst	laufen – du läufst	wachsen – du wächst
graben – du gräbst	raten – du rätst, er rät	waschen – du wäschst
halten – du hältst, er hält	schlafen – du schläfst	

- V rozkazovacím způsobu se **a** nepřehlasuje (► 12).

2. Sloveso se změnou **o** → **ö** ve 2. a 3. osobě singuláru:

stoßen (narazit) – du stößt, er stößt

3. Slovesa se změnou **e** → **i(e)** ve 2. a 3. osobě singuláru:

geben (dávat): du gibst, er gibt

1. Ich **gebe** dir Recht. *Dávám ti za pravdu.*
2. **Gibst** du mir noch eine Chance? *Dáš mi ještě šanci?*
3. Was **gibt** es im Fernsehen? *Co je (dávají) v televizi?* (► 62)

es gibt (+ 4. pád) – existovat, být k dispozici, vyskytovat se
Wo gibt es hier einen Bahnhof? – Kde je tu nádraží?

Nejběžnější slovesa se změnou **e** → **i(e)** ve 2. a 3. osobě singuláru:

befehlen – er befiehlt	helfen – er hilft	treffen – er trifft
brechen – er bricht	lesen – er liest	treten – er tritt
empfehlen – er empfiehlt	nehmen – er nimmt	verbergen – er verbirgt
essen – er isst	sehen – er sieht	verderben – er verderbt
fressen – er frisst	sprechen – er spricht	vergessen – er vergisst
gelten – er gilt	stehlen – er stiehlt	werben – er wirbt
geschehen – es geschieht	sterben – er stirbt	werfen – er wirft

- V rozkazovacím způsobu změna na **i(e)** zůstává (► 12).

Slovesa **befehlen** a **empfehlen** nejsou odvozena od fehlen (fehlen – er fehlt).

4.1 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Was macht Eva?

Sie _____ (schlafen) bis 10 Uhr. Dann _____ (waschen) sie sich. Danach _____ (essen) sie etwas zum Frühstück und _____ (lesen) dabei die Zeitung im Internet. Sie _____ (helfen) ihrer Mutter mit dem Mittagessen. Die Mutter _____ (braten) Fleisch. Eva _____ (sprechen) mit der Mutter, ihre Mutter _____ (raten) ihr immer gut. Nach dem Mittagessen _____ (treffen) sie ihren Freund. Sie _____ (fahren) nicht mit dem Bus, sie _____ (nehmen) ein Taxi, dann _____ (laufen) sie noch zu Fuß. Sie _____ (sehen) ihren Freund. Er _____ (warten) schon.

4.2 Dejte sloveso v závorce do správného tvaru (je-li v odpovědi stejné sloveso, závorka se neopakuje):

In der Gaststätte

1. Wie _____ (gefallen) es dir hier?	Es _____ mir hier gut.
2. Wo _____ (sehen) du die Getränke?	Die _____ (geben) es hier.
3. Was _____ (empfehlen) du mir?	Ich _____ dir Gulasch.
4. Was _____ (nehmen) du?	Ich _____ nur Salat.
5. Was _____ (halten) du von dem Fleisch?	Es _____ (sehen) gut aus.
6. Was _____ (essen) du als Nachspeise?	Ich _____ nichts mehr.

4.3 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Wenn es in der Partnerschaft hapert

1. Warum _____ (verhalten) du dich so?
2. Was _____ (verbergen) du vor mir?
3. Was _____ (geschehen) mit dir?
4. Warum _____ (verderben) du jeden Spaß?
5. Warum _____ (nehmen) du mich nicht ernst?
6. Warum _____ (lassen) du mich so oft allein?
7. Warum _____ (fahren) du mit mir nicht in den Urlaub?
8. Warum _____ (helfen) du mir nicht im Haushalt?
9. Warum _____ (vergessen) du meinen Geburtstag?
10. Warum _____ (befehlen) du mir, was ich denken soll?

4.4 Doplňte slovesa do rčení:

1. Man _____ (geben) jemandem den kleinen Finger und er _____ (nehmen) die ganze Hand.
2. Die Hoffnung _____ (sterben) zuletzt.
3. Was der Bauer nicht _____ (kennen), das _____ (fressen) er nicht.
4. Wer anderen eine Grube _____ (graben), _____ (fallen) selbst hinein.
5. Der Schuster _____ (tragen) die schlechtesten Schuhe.
6. Wer Ordnung _____ (halten), ist nur faul zum Suchen.

5. Slovesa werden, wissen, tun

V němčině jsou tři pomocná slovesa: **haben**, **sein** (► 1) a **werden**.

1. werden = stát se

1. ich werde	1. wir werden
2. du wirst	2. ihr werdet
3. er/sie/es wird	3. sie/Sie werden

1. Ich werde Koch. <i>Budu kuchařem.</i>	1. Wir werden groß. <i>Vyrosteme.</i>
2. Du wirst schon Vater? <i>Ty už budeš otcem?</i>	2. Macht das Fenster zu, ihr werdet sonst krank! <i>Zavřete okno, jinak onemocníte!</i>
3. Sie wird 20 (Jahre alt). <i>Bude jí dvacet.</i>	3. Sie werden rot. <i>Červenají.</i>

Významy slovesa werden

a) stát se někým

Er **wird** Chef (Mitglied in einem Verein). *Stane se šéfem (členem spolku).*

b) dosáhnout nějakého stavu nebo vlastnosti, měnit se

Das Wetter **wird** wieder besser. *Počasí se zase zlepší.*

groß w. – vyrůst; **schlank w.** – zhubnout; **dick w.** – ztloustnout; **alt w.** – zestárnout;
dunkel w. – stmívat se; **Freunde w.** – spřátelit se; **teurer w.** – být dražší;
schlecht w. – zkažit se; **mir wird schlecht** – dělá se mi špatně; **still w.** – ztichnout;
gelb w. – zežloutnout; **rot w.** – zčervenat; **schlimm w.** – zhoršit se; **loswerden** – zbavit se

Jako pomocné sloveso se werden používá:

- v budoucím čase (► 31):

Wir **werden** am Montag in Urlaub fahren. *V pondělí pojedeme na dovolenou.*

- v průběhovém pasivu (► 25):

In diesem Buch **wird** die Grammatik erklärt. *V této knize se vysvětluje gramatika.*

- würde + infinitiv se používá k opisu konjunktivu préterita (► 28):

Ich **würde** gern ins Kino gehen. *Ráda bych šla do kina.*

2. Slovesa wissen a tun mají zvláštnosti v časování:

wissen = vědět		tun = činit, konat	
1. ich weiß	1. wir wissen	1. ich tue	1. wir tun
2. du weißt	2. ihr wisst	2. du tust	2. ihr tut
3. er/sie/es weiß	3. sie/Sie wissen	3. er/sie/es tut	3. sie/Sie tun

1. Ich weiß es nicht. <i>Nevím to.</i>	1. Ich tue es gleich. <i>Udělám to hned.</i>
2. Woher weißt du das? <i>Odkud to víš?</i>	2. Was tust du hier? <i>Co ty tady (děláš)?</i>
3. Sie weiß alles. <i>Ona ví všechno.</i>	3. Der Hund tut nichts. <i>Ten pes nic nedělá.</i>

Sloveso tun je součástí složenin: wehtun – bolet, leidtun – mrzet.

5.1 Doplňte slova do vět (každé jednou):

alt, Arzt, gelb, kalt, rot, schlank, schlecht, schwierig, teurer, zwanzig

1. Jeder wird _____.
2. Sie schämt sich. Sie wird _____.
3. Sie hält Diät. Sie wird _____.
4. Er studiert Medizin. Er wird _____.
5. Es kommt der Winter. Es wird _____.
6. Es ist Herbst. Die Blätter werden _____.
7. Die Benzinpreise steigen. Das Benzin wird _____.
8. Am Freitag habe ich Geburtstag. Ich werde _____.
9. Der Fußballer sagt vor dem Spiel: „Das wird _____.“
10. Das Kind hat Reisekrankheit. Es sagt: „Mama, mir wird _____.“

5.2 Doplňte werden do rčení a přeložte:

1. Gefährlich _____ es, wenn die Dummen fleißig _____.
2. Was nicht ist, kann ja noch _____.
3. Vater _____ ist nicht schwer, Vater sein dagegen sehr.
4. Wer nicht anfängt, _____ nicht fertig.

5.3 Doplňte sloveso wissen:

1. Du _____ es nicht? Das _____ doch jedes Kind!
2. Ich _____ nicht Bescheid. – Klar, niemand kann alles _____.
3. _____ ihr schon etwas darüber? – Nein, leider _____ wir noch nichts.
4. Sie _____ immer alles besser.
5. Sokrates hat gesagt: Ich _____, dass ich nichts _____.
6. Kinder, ihr _____ auch nicht, was ihr wollt!
7. Er ist ein Fachmann, er _____, wovon er redet.
8. _____ Sie seinen Namen? – Leider _____ ich nicht, wie er heißt.

5.4 Spojte věty se stejným významem:

1. Es tut mir leid.	a) Ich möchte faulenzen.
2. Mein Bauch tut weh.	b) Ich mache es für dich mit Vergnügen.
3. Ich möchte gar nichts tun.	c) Können Sie bitte für mich etwas machen?
4. Können Sie mir bitte einen Gefallen tun?	d) Ich finde es schade.
5. Was kann ich für Sie tun?	e) Man bemüht sich nach seinen Möglichkeiten.
6. Ich tue es gerne für dich.	f) Warum bist du hier?
7. Was tust du denn hier?	g) Ich habe Bauchschmerzen.
8. Man tut, was man kann.	h) Wie kann ich Ihnen helfen?

6. Odlučitelná slovesa

Odlučitelná slovesa (**trennbare Verben**) mají **předponu nebo odlučitelnou část**, která částečně či zcela mění jejich význam:

holen (dojít, vzít)

abholen: **Holst** du mich bitte vom Bahnhof **ab**? Vyzvedneš mě prosím na nádraží?

aufholen: Der Zug **holte** die Verspätung **auf**. Vlak dohnal zpoždění.

1. Rozlišujeme předpony či odlučitelné části:

a) **vždy odlučitelné (viz níže)**

b) **vždy neodlučitelné (► 7)**

erholen: Ich **erhole** mich am besten beim Lesen. Nejvíce si odpočinu při čtení.

c) **u některých sloves odlučitelné, u některých neodlučitelné (► 7)**

wiederholen: Ich **wiederhole** es noch einmal. Zopakuji to ještě jednou.

Der Hund **holt** den Stock **wieder**. Pes přináší klacek (zpět).

2. Odlučují se:

a) **vždy odlučitelné předpony (původně předložky):**

ab, an, auf, aus, bei, ein, mit, nach, vor, zu

b) **příslovce a jiné slovní druhy:**

fern (fernsehen), **fest** (festhalten), **fort** (fortsetzen), **her** (herstellen), **heraus** (herausfinden), **herein** (hereinlassen), **hin** (hinweisen), **hinauf** (hinaufgehen), **kaputt** (kaputtmachen), **kennen** (kennenlernen), **krank** (krankschreiben, krankmelden), **leid** (leidtun), **los** (losfahren, loswerden), **nieder** (niederschlagen), **statt** (stattfinden), **teil** (teilnehmen), **vorbei** (vorbeikommen), **weg** (wegwerfen), **weiter** (sich weiterbilden), **zurecht** (zurechtkommen), **zurück** (zurückkommen), **zusammen** (zusammenfassen)

3. Postavení odlučitelné části

a) **Odlučitelná část v hlavní větě**

se chová jako „druhý pilíř mostu“ rámcové konstrukce hlavní věty (► 77) a tvoří tedy v hlavní větě **větný rámec**, protože stojí **na konci**.

Ich **rufe** heute Abend meine gute Freundin aus Frankreich **an**.

Zavolám dnes večer své dobré kamarádce z Francie.

b) **Odlučitelná část u přičestní minulého (Partizip II):**

Přičestí minulé má předponu **ge-** **mezi slovesným kmenem a odlučitelnou částí** (► 14).

Ich habe mich sehr schnell **angezogen**. Rychle jsem se oblékla.

c) **Odlučitelná část ve vedlejší větě se neodlučuje (sloveso na konci, ► 82).**

Warte, bis ich mich **anziehe**. Počkej, než se obléknu.

6.1 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Chaos in der Schule

Der Unterricht (anfangen) _____ um 9 Uhr. Der Lehrer (hereinkommen) _____ in die Klasse. Es (losgehen) _____! Alle (aufpassen) _____. Der Lehrer (vorlesen) _____ einen Text. Die Schüler (aufmachen) _____ die Hefte und machen sich Notizen. Ein Schüler (abschreiben) _____ von seinem Nachbarn. Der Lehrer (ausschalten) _____ sein Handy nie. Jemand (anrufen) _____ ihn. Er (herausgehen) _____ aus der Klasse. Er (zumachen) _____ die Tür. Einige Kinder (auslösen) _____ Chaos. Sie (anschreien) _____ sich. Es (aussehen) _____ wie in einem Zoo. Zum Glück (ausfallen) _____ der Nachmittagsunterricht.

6.2 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Wie (ausfüllen) _____ du eine Internetumfrage?

Du (einschalten) _____ deinen Computer. Der Computer (hochfahren) _____. Dann (einloggen) _____ du dich mit deinem Passwort. Dann (anklicken) _____ du die Umfrage. Danach (herunterladen) _____ du die Datei mit der Umfrage. Jetzt (ausfüllen) _____ du sie. Du (eintragen) _____ entsprechende Antworten oder du (ankreuzen) _____ sie. Die fertige Datei (abspeichern) _____ du.

6.3 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Wie komme ich zu euch?

Eva: Du, Maria, wie kommen wir am besten zu euch?

Maria: Na ja, Eva, kommt ihr mit dem Zug?

Eva: Entweder mit dem Zug oder wir _____ (hinfahren) mit dem Auto.

Maria: Mit dem Zug ist es einfach. Ihr _____ (einsteigen) am Bahnhof in die Straßenbahn und nach zwei Haltestellen _____ (umsteigen) ihr in den Bus. Mit dem Auto _____ (vorbeifahren) ihr am Stadion und dann _____ (einbiegen) ihr in die Einbahnstraße. An der Kreuzung _____ (abbiegen) ihr dann nach links.

Eva: Ok. Wenn wir Probleme haben, _____ (anrufen) ich dich oder _____ (nachfragen) bei jemandem. Oder wir _____ (mitnehmen) das Navi.

6.4 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Was mache ich am Samstag?

Am Samstag _____ (aufwachen) ich wie jeden Tag um 6 Uhr. Ich _____ (einschlafen) aber wieder und _____ (aufstehen) erst um 9 Uhr. Ich _____ (anziehen) mich und _____ (einschalten) die Kaffeemaschine. Ich _____ (vorbereiten) das Frühstück. Ich _____ (vorhaben), einkaufen zu gehen. Zuerst _____ (aufräumen) ich aber mein Zimmer. Manchmal _____ (kaputtmachen) ich dabei etwas. Na ja, das _____ (vorkommen) auch in den besten Familien. Dann _____ (fernsehen) ich lieber. Dabei _____ (schiefegehen) nichts.

7. Slovesa s neodlučitelnou předponou

1. Vždy neodlučitelné předpony

be-, ge-, emp-, ent-, er-, miss-, ver-, zer-

Neodlučitelné předpony jsou **ne**přízvučné a **nemají** v příčestí minulém (Partizip II) předponu **ge-** (► 14). Ich **habe** dich nicht **verstanden**. Nerozuměla jsem ti.

be Mein Bruder **besucht** das Gymnasium. Můj bratr chodí na gymnázium.

ge Wie **gefällt** dir mein neuer Haarschnitt? Jak se ti líbí můj nový účes (ostříhání)?

emp Dieser Film ist nicht zu **empfehlen**. Ten film nelze doporučit.

ent Ich **entscheide** mich morgen. Rozhodnu se zítra.

er Sie **erzählt** viel über ihre Kinder. Hodně vypráví o svých dětech.

miss Er **missbraucht** seine Macht. Zneužívá svou moc.

ver Wo **verbringt** ihr das Wochenende? Kde strávíte víkend?

zer Warum **zerstörst** du es? Proč to ničíš?

Ve spisovné němčině se neodlučuje ani předpona **hinter**.

Hinterlassen Sie uns bitte eine Nachricht. Zanechte nám prosím zprávu.

(Steuern hinterziehen – neplatit daně, etwas hinterfragen – něco zkoumat)

2. Předpony někdy odlučitelné a někdy neodlučitelné

durch-, über-, um-, unter-, wider-, wieder

Když je předpona **přízvučná**, je odlučitelná, když je **ne**přízvučná, je **neodlučitelná**.

Ich **bin** bei der Prüfung **durchgefallen**. Propadla jsem u zkoušky.

Ich **habe** seinen Betrug **durchschaut**. Prokoukla jsem jeho podvod.

3. Některá slovesa jsou odlučitelná a neodlučitelná v různém významu

wiederholen: Der Junge hat den Ball **wiedergeholt**. Chlapec došel pro míč.

Wir haben Vokabeln **wiederholt**. Opakovali jsme slovíčka.

umfahren: Er hat eine Mülltonne **umgefahren**. Přejel/Srazil popelnici.

Er hat die Mülltonne **umfahren**. Objel popelnici.

Některá níže uvedená slovesa mohou být v jiném významu (ne)odlučitelná (► 100).

a) Příklady odlučitelných sloves: durchfallen (propadnout), durchschlafen (prospat), überlaufen (přeběhnout, přetéct), umbringen (zabít), umziehen (přestěhovat se, se „sich“ převléknout se), unterbringen (ubytovat, umístit), untergehen (zapadat, zaniknout), widerspiegeln (odrážet)

b) Příklady neodlučitelných sloves: durchsuchen (prozkoumat, prošacovat), durchschauen (prokouknout), überfallen (přepadnout), überleben (přežít), sich etwas überlegen (rozmyslet si něco), überraschen (překvapit), übersetzen (překládat), übertreiben (přehánět), überweisen (převádět), umarmen (obejmout), unterbrechen (přerušit), unterhalten (bavit se), unterrichten (vyučovat), unterscheiden (rozlišovat), unterstützen (podporovat), untersuchen (vyšetřovat), widersprechen (odporovat)

7.1 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Ich bewerbe mich um eine Stelle

Ich _____ (durchlesen) die Stellenanzeigen und _____ (auswählen) einen geeigneten Job. Dann _____ (bearbeiten) ich sorgfältig meinen Lebenslauf. Dem Lebenslauf _____ (beilegen) ich auch meine Zeugnisse. Alle diese Unterlagen _____ (abschicken) ich. Wenn meine Unterlagen dem Personalchef gefallen, _____ (einladen) er mich zum Vorstellungsgespräch. Ich _____ (vorbereiten) mich gründlich und ich _____ (anziehen) mich angemessen. Ich _____ (aufpassen), dass ich mich nicht verspäte. Ich _____ (ankommen) in der Firma und frage nach dem Personalchef. Der Personalchef _____ (abholen) mich von der Rezeption. In seinem Büro _____ (vorstellen) er sich und _____ (begrüßen) mich in der Firma. Ich _____ (bedanken) mich für die Einladung und _____ (versuchen) den besten Eindruck zu machen. Der Personalchef stellt mir unterschiedliche Fragen. Zum Beispiel: „Wie viel wollen Sie verdienen? Was _____ (bedeuten) die Arbeit bei uns für Sie? Was _____ (erwarten) Sie von Ihrem Job?“ Ich _____ (beantworten) die Fragen des Personalchefs. Ich _____ (beschreiben) meine bisherige Tätigkeit. Ich _____ (beschränken) mich auf das Wichtigste, aber ich _____ (betrügen) nicht und _____ (verschweigen) nichts. Ein erfahrener Personalchef _____ (erkennen) und _____ (hinterfragen) nämlich alle Unstimmigkeiten. Ich habe auch einige Fragen: „Was _____ (gehören) zu meinen Aufgaben? Mit wie vielen Kollegen _____ (zusammenarbeiten) ich? _____ (erhalten) ich einen Dienstwagen?“ Der Personalchef gibt mir die Antworten auf meine Fragen und _____ (beenden) dann das Gespräch. Wir _____ (verabschieden) uns und ich _____ (abwarten), ob ich die Arbeit bekomme. Der Personalchef _____ (entscheiden) sich in ein paar Tagen.

7.2 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Was ich alles in meiner Arbeit mache

1. Ich _____ (hinterfragen) intensiv Details.
2. Ich _____ (weiterentwickeln) Prozesse.
3. Ich _____ (unterstützen) meine Kollegen.
4. Ich _____ (herstellen) leicht gedankliche Verbindungen zwischen verschiedenen Fachgebieten.
5. Ich _____ (anpacken) die Dinge entschlossen.
6. Ich _____ (unterbrechen) die begonnene Arbeit selten.
7. Ich _____ (behalten) immer den Überblick über die Situation.
8. Ich _____ (erkennen) leicht Muster und allgemeine Prinzipien.
9. Ich _____ (durchschauen) schnell komplexe Zusammenhänge.
10. Ich _____ (zusammenführen) Gedanken und Ideen zu einem Fazit.
11. Ich _____ (überlegen) mir gern neue Produkte und Dienstleistungen.
12. Ich _____ (übersetzen) die Texte aus dem Deutschen ins Tschechische.
13. Ich _____ (überraschen) meine Kollegen oft mit ungewöhnlichen Ideen.
14. Ich _____ (übernehmen) organisatorische Tätigkeiten.
15. Ich _____ (überwachen) Termine.
16. Ich _____ (zusammenstellen) Unterlagen für Besprechungen.

8. Zvratná slovesa

Ne všechna slovesa, která jsou **zvratná (reflexiv)** v češtině, jsou zvratná i v němčině a naopak, jak ukazují následující příklady:

sich bedanken: Ich bedanke **mich** bei Ihnen für Ihre Hilfe. Děkuji vám za pomoc.

lachen: Wer zuletzt lacht, lacht am besten. Kdo **se** směje naposled, směje **se** nejlíp.

Na rozdíl od češtiny, kde se ve všech osobách používá zvratné zájmeno **se**, v němčině užíváme **v 1. a 2. osobě zájmeno příslušné osoby**.

	Singular			Plural		
1. pád (N)	ich	du	er/sie/es	wir	ihr	sie
3. pád (D)	mir	dir	sich	uns	euch	sich
4. pád (A)	mich	dich	sich	uns	euch	sich

1. Vždy zvratná slovesa (pravá zvratná slovesa)

sich anstrengen, sich ausruhen, sich bedanken, sich beeilen, sich befinden, sich bemühen, sich bewerben, sich erholen, sich freuen, sich verlieben

Zvratné zájmeno u těchto sloves vypustit nelze.

2. Některá slovesa mohou být zvratná i nezvratná (nepravá zvratná slovesa)

kaufen: Ich kaufe **(mir)** ein neues Auto. Koupím **si** nové auto.

ändern: Ich ändere **mich**. Změním **se**. x Ich ändere meine Meinung. Změním **názor**.

waschen: Ich habe die Wäsche gewaschen. x Ich habe **mir** die Haare gewaschen.

Vyprala jsem prádlo. x Umyla jsem **si** vlasy.

3. Některá slovesa mění ve zvratném tvaru význam

Ich **beschäftige mich** viel mit Musik. Hodně **se** zabývám hudbou (věnuji **se** hudbě).

Die Firma **beschäftigt** 100 Mitarbeiter. Firma **zaměstnává** 100 zaměstnanců.

Ich **ziehe mich** noch schnell **um**. Ještě **se** rychle převléknu.

Ich **ziehe** nach Prag **um**. Přestěhuji **se** do Prahy.

Zvratná slovesa se pojí **nejčastěji se 4. pádem** (sich erholen, sich bewerben um, sich freuen auf), některá se 3. pádem (sich etwas denken, sich etwas merken).

Slovesa, která v němčině nejsou zvratná, ale v češtině ano:

aufgeben: Du darfst nie aufgeben. Nikdy **se** nesmíš vzdát.

baden: Willst du heute baden? Chceš **se** dnes vykoupat?

fragen: Darf ich dich etwas fragen? Můžu **se** tě na něco zeptat?

lernen: Ich lerne Deutsch seit zwei Jahren. Učím **se** německy dva roky.

bestellen: Wir bestellen eine Pizza. Objednáme **si** pizzu.

gefallen: Wie gefällt es dir? Jak **se** ti to líbí?

heiraten: Ich heirate im März. Budu **se** vdávat v březnu.

heißen: Wie heißt du? Jak **se** jmenuješ?

stattfinden: Die Veranstaltung findet morgen statt. Akce **se** koná zítra.

wählen: Das Getränk kannst du wählen. Nápoj **si** můžeš vybrat.

Místo **sich** se může použít zájmeno **einander**, zejména v případech, kdy by nebylo **sich** jednoznačné (jinak působí **einander** strojeně):

Sie trösteten sich. Utěšovali **se**. (může znamenat: každý sám sebe nebo navzájem)

Sie trösteten einander. Utěšovali **se**. (jednoznačně: navzájem)

8.1 Doplňte zvratná zájmena:

a) Aus einem Bewerbungsbrief:

1. Ich befinde _____ zurzeit in keiner festen Anstellung, ich konzentriere _____ jetzt auf mein Studium, das ich bald abschließen werde.
2. Ich möchte _____ beruflich weiterentwickeln, und deshalb bewerbe ich _____ um die von Ihnen ausgeschriebene Stelle.
3. Ich habe _____ im Internet über Ihre Firma informiert, und ich orientiere _____ sehr gut in Ihrer Branche. Ich interessiere _____ für alles Neue und ich fühle _____ in meinem derzeitigen Job unterfordert (überfordert).
4. Ich würde _____ freuen, wenn Sie mich zu einem persönlichen Gespräch einladen und ich _____ bei Ihnen vorstellen kann.

b) Aus einer Antwort auf den Bewerbungsbrief:

Wir bedanken _____ für Ihr Anschreiben. Es hat _____ sehr gefreut, dass Sie _____ für unsere Firma entschieden haben und dass Sie _____ bei uns um eine Stelle bewerben. Wir möchten _____ noch näher erkundigen: Womit haben Sie _____ in Ihrem Studium beschäftigt? Wie würden Sie _____ beschreiben? Haben Sie _____ an einem Projekt beteiligt? Wie stellen Sie _____ Ihr Gehalt vor?

8.2 Doplňte zvratná zájmena:

Unser Morgen

Jeden Morgen herrscht bei uns ein absolutes Chaos.
Wir ärgern _____ alle, weil wir alle auf einmal aufstehen.
Unsere Wohnung ist klein, wir können _____ hier kaum bewegen. Papa sagt: „Habt ihr _____ schon die Zähne geputzt? Ich muss _____ im Bad rasieren.“ Mama ruft: „Beeilt _____ alle! Ich muss _____ noch die Haare waschen!“ Meine Schwester fragt mich: „Kannst du mir bitte den schwarzen Pullover borgen?“ Ich antworte: „Warum kaufst du _____ keinen eigenen?“ „Ich kann es _____ nicht leisten“, entschuldigt sie _____. „Dann zieh _____ etwas anders an!“, denke ich _____. Ich muss _____ unter Kontrolle halten! Ich wundere _____ immer, dass wir _____ manchmal nicht prügeln. Aber dann verabschieden wir _____ doch in Ruhe.

8.3 Doplňte zvratná zájmena:

Was sagt man einem guten Freund

1. Wir verstehen _____ wirklich sehr gut.
2. Mit dir langweile ich _____ nie.
3. Ich freue _____ immer auf dich!
4. Ich bedanke _____ bei dir für sehr viel!
5. Du kümmerst _____ so schön um deine Familie!
6. Du kennst _____ so gut in allem aus!
7. Wir können _____ über alles unterhalten.
8. Ich kann _____ auf dich immer verlassen!

9. Modální slovesa können, wollen

Modálních sloves (**Modalverben**) je šest: **können, müssen, wollen, sollen, dürfen, mögen**. Vyjadřují, že se něco může nebo umí, musí, chce, má za povinnost, smí nebo že má někdo něco rád. **Infinitiv** plnovýznamového slovesa stojí **na konci věty** („most“, ► 77) **bez zu**.

Ich **kann** heute leider mit dir nicht ins Kino **gehen**.
Nemůžu s tebou bohužel dnes jít do kina.

Je-li význam jasný z kontextu, mohou modální slovesa stát (zejména v hovorě) i samostatně:
Kannst du mir helfen? – Kann ich leider nicht. Můžeš mi pomoci? – Bohužel nemůžu.
Du kannst mich. Víš, co mi můžeš. (vulgárně)

1. können = moci, umět, mít možnost, není to zakázané

1. ich kann
2. du kannst
3. er kann | 1. wir können
2. ihr könnt
3. sie können |
|---|--|

1. Ich habe es gelernt. Ich **kann** das.
Učila jsem se to. Umím to.

1. Wir **können** ins Kino gehen. Můžeme jít do kina.

2. Hier **kannst** du rauchen. Tady můžeš kouřit.

2. Ihr **könnt** auch kommen. Můžete přijít taky.

3. Er **kann** schwimmen. Umí plavat.

3. Das **können** Sie nicht. To nemůžete.

können vyjadřuje:

- **schopnost (Fähigkeit):** Ich **kann** gut Deutsch (sprechen). Umím dobře německy.
- **možnost, návrh (Möglichkeit, Vorschlag):** Du **kannst** morgen kommen. Můžeš přijít zítra.
- **dovolení (Erlaubnis):** **Kann** ich schon nach Hause gehen? Můžu už jít domů?
- **domněnku (Vermutung):** Es **kann** sein, dass es heute schneit. Možná, že dnes bude sněžit.

2. wollen = chtít, je to mé přání

1. ich will
2. du willst
3. er will | 1. wir wollen
2. ihr wollt
3. sie wollen |
|---|--|

1. Ich **will** noch lernen. Chci se ještě učit.

1. **Wollen** wir noch warten? Počkáme ještě?

2. Was **willst** du werden? Čím chceš být?

2. Wo **wollt** ihr essen? Kde chcete jíst?

3. Das Kind **will** schlafen. Dítě chce spát.

3. Sie **wollen** es nicht. Oni to nechťejí.

wollen vyjadřuje:

- **vůli, záměr (Wille, Absicht):** Ich **will** Lehrer werden. Chci se stát učitelem.
- **výzvu (Aufforderung):** **Wollen** wir heute essen gehen? Půjdeme dnes do restaurace?

Žádám-li o něco, je **ich will** nezdvořilé, v případě prosby říkáme **ich möchte** (► 11).

1 = 3 1. a 3. os. singuláru je u všech modálních sloves stejná a bez koncovky.

9.1 Doplňte wollen nebo können (v každé větě se objevují obě):

Können ihr uns helfen? Oder *wollt* ihr nicht?

1. Ich _____ nicht gut Ski fahren, ich _____ es aber lernen.
2. Ich _____ mir ein Auto kaufen, aber ich _____ es mir nicht leisten.
3. Peter _____ ans Meer fahren, aber ohne Geld _____ er es nicht.
4. Eva _____ zwar gut Deutsch sprechen, aber sie _____ nichts sagen, weil sie sich nicht traut.
5. Adam _____ eine andere Arbeit haben, aber er _____ keine geeignete Stelle finden.
6. Ich _____ im Ausland leben, aber ich _____ meine Familie nicht verlassen.
7. Das Baby _____ schon laufen, _____ es aber noch nicht.
8. Meine Freundin _____, dass ich ihr beim Umzug helfe. Ich _____ aber nicht, weil ich keine Zeit habe.
9. Jana _____ uns morgen besuchen, aber sie _____ nicht, weil sie arbeitet.

9.2 Doplňte wollen nebo können:

1. Ich _____ nicht so gut Deutsch sprechen. _____ Sie es bitte noch einmal wiederholen?
2. _____ ihr noch eine Tasse Tee oder etwas anderes?
3. Das kleine Kind _____ noch nicht lesen.
4. Ich _____ in Deutschland arbeiten, deshalb lerne ich Deutsch.
5. Der Lärm von den Nachbarn stört mich, ich _____ nicht schlafen.
6. Was _____ du später werden? – Ich _____ Rechtsanwalt werden.
7. Am Wochenende _____ ich eine Party veranstalten. _____ du kommen?
8. Wenn du Schriftgröße ändern _____, musst du hier mit der Maus zweimal klicken.
9. Wo _____ ich hier bitte mein Handy laden? Mein Akku ist leer.
10. Ich _____ nicht mehr an der Uni studieren. Ich _____ lieber arbeiten und Geld verdienen.
11. Entschuldigung, heute _____ ich leider nicht kommen. – Da _____ man nichts machen.
12. _____ Sie mir bitte eine gute Kneipe empfehlen?
13. Ich _____ es nicht allein entscheiden, ich muss meinen Chef fragen.
14. _____ ich bitte das Dokument auf Ihrem Drucker ausdrucken?
15. Kinder, heute ist Samstag, ihr _____ etwas länger aufbleiben.
16. Ich komme morgen mit dem Zug. _____ du mich bitte vom Bahnhof abholen?
17. _____ ich bitte bei Ihnen ein Zweibettzimmer reservieren?
18. _____ wir heute ins Kino gehen?
19. Das ist nicht meine Schuld, ich _____ nichts dafür.

